

Austriacistes i borbònics pel forat del pany

La memòria de la Guerra de Successió, als pobles del Maresme

El número 17 de *440Clàssica* aborda la Guerra de Successió des d'un munt de vessants. I n'hi ha de ben curiosos, com la simbologia austriacista i borbònica que llueixen molts panys de porta. Al Maresme els estan inventariant i fotografiant amb el projecte *Escuts de pany*.

Pany borbònic i pany austriacista Fotos: David Castañeda

Entre els vestigis que el conflicte de la Guerra de Successió va deixar a la societat catalana hi ha l'abundant quantitat de panys de porta que encara avui llueixen a les portes de molts pobles amb les figures, més o menys estilitzades, més o menys dissimulades, dels escuts dels dos bàndols enfrontats: l'àliga amb dos caps del Sacre Imperi Romàno-germànic, d'una banda, i les flors de lliri de la Casa de Borbó, de l'altra. En parlem amb el fotògraf **David Castañeda**, que impulsa el projecte *Escuts de pany* al Maresme amb el dissenyador **Aitor Sampere**.

440Clàssica: Com neix el projecte Panys de porta?

David Castañeda: El projecte va començar arran de la idea que va tenir el director de l'Arxiu Històric Fidel Fita d'Arenys de Mar, Hug Palou i Miquel, d'inventariar els escuts de pany de la vila d'Arenys que tenen aquestes simbologies concretes, és a dir, saber quants d'aquests elements queden encara dempeus actualment. Finalment el projecte es va presentar a l'Ajuntament, que es va interessar pel treball. Així doncs, Arenys es Mar és el primer poble de la comarca on s'ha fet un inventari d'aquest tipus, però no ha estat l'únic municipi que ha proposat aquest treball: a Arenys de Munt també s'hi han interessat i ja hi estem treballant. Paral·lelament, s'està documentant i presentant el projecte a altres pobles de la comarca: Canet, Caldes Estrac, Calella, Mataró, Llavaneres, Vilassar... La intenció és inventariar tot el Maresme i, si es pot, anar més enllà d'aquestes fronteres.

Us heu trobat que hi ha més material del que us pensàveu inicialment? La gent és conscient del significat i la història d'aquests panys?

Tot i que ja sabíem que era una simbologia estesa per la comarca, no ha estat fins que hem fet l'inventari que ens hem adonat de la quantitat exacta: hi ha pobles on els panys sorprenen per la seva conservació, i altres en canvi on no hi ha hagut la mateixa sort o bé no hi va haver la influència d'aquesta -diguem-ne- tendència. Però el més rellevant que ens està aportant aquest treball és la varietat que hi ha en les dues simbologies, és a dir, ens estem trobant nombroses variants en els dos estils (austriacs i borbònics) i això fa que el projecte agafi més força: aquesta singularitat permetrà, possiblement, realitzar una classificació tipològica i, potser, datar-los. Generalment la gent desconeix la simbologia que hi ha darrere els seus panys de porta. Si s'han conservat és, possiblement, més per la bellesa que transmeten que no pas pel seu significat.

Quina sortida teniu prevista donar a tot aquest material? En fareu un llibre?

La nostra tasca és realitzar l'inventari, anar carrer per carrer, casa per casa, porta per porta i cercar tots els panys que hi ha a les diferents poblacions i editar-ho en format de catàleg per població. Tot i així estem valorant de fer en un futur una exposició itinerant d'Escuts de Pany per tots els pobles de Catalunya, però cal trobar finançament. També valorem en un futur llunyà realitzar un catàleg general dels escuts que hem cercat i publicar-lo. Però caldria que, per exemple, una editorial s'hi interessés. De moment encara estem en una fase inicial de treball de camp, però estem oberts a les propostes que vagin sorgint. També volem que el nostre treball serveixi per a historiadors i gent relacionada que en pugui fer un bon ús per a futurs projectes o treballs.

Aquest és el nostre objectiu: posar a l'abast dels historiadors tota aquesta informació.

Creieu que les diferents administracions haurien de catalogar i protegir d'alguna manera tot aquest patrimoni?

Aquest projecte neix principalment per inventariar aquests elements, i així poder incloure'ls després dins el pla de protecció de patrimoni arquitectònic de cada municipi. Tot i que aquest últim pas dependrà molt de l'administració local i/o provincial.